

Prevádzkový poriadok počítačovej siete UNIZA-net

Článok 1

Úvodné ustanovenia

1. Tento prevádzkový poriadok (ďalej len „prevádzkový poriadok“) upravuje pravidlá prevádzky počítačovej siete Žilinskej univerzity v Žiline – **UNIZA-net** (UNIZA-network), práva a povinnosti správcov počítačovej siete, pravidlá prístupu oprávnených používateľov k sieťovým službám, ich práva a povinnosti a osobitné pravidlá pre vybrané typy sietí.
2. Prevádzkový poriadok vychádza najmä z:
 - Všeobecných pravidiel používania siete SANET,
 - interných predpisov UNIZA,
 - platných právnych predpisov Slovenskej republiky, najmä zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a súvisiacich predpisov.
3. Počítačová sieť UNIZA-net je budovaná a prevádzkovaná za účelom podpory vzdelávacej, vedecko-výskumnej, vývojovej, administratívnej a prevádzkovej činnosti UNIZA a môže byť používaná výlučne na tieto účely.
4. Tento prevádzkový poriadok je záväzný pre všetkých používateľov počítačovej siete UNIZA-net.
5. Prevádzkový poriadok sa člení na tri časti:
 - správa počítačovej siete,
 - používanie počítačovej siete,
 - osobitné počítačové siete.

Článok 2

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto prevádzkového poriadku sa rozumie:

- a) **SANET** – Slovenská akademická sieť spravovaná občianskym združením SANET,

- b) **UNIZA-net** – počítačová sieť Žilinskej univerzity v Žiline, ktorá je súčasťou siete SANET,
- c) **chrbticová sieť UNIZA-net** – centrálna časť siete UNIZA-net zabezpečujúca prepojenie jednotlivých súčastí UNIZA a prístup do siete SANET,
- d) **lokálna počítačová sieť** – časť siete UNIZA-net prevádzkovaná fakultou alebo inou súčasťou UNIZA,
- e) **bezdrôtová sieť** – časť siete UNIZA-net využívajúca bezdrôtové prenosové technológie,
- f) **elektronická služba** – elektronicky poskytovaná služba prostredníctvom informačno-komunikačných technológií,
- g) **IP adresa** – logický číselný identifikátor sieťového uzla komunikujúceho prostredníctvom protokolu IP,
- h) **koncové používateľské zariadenie** – zariadenie umožňujúce prístup do siete UNIZA-net (napr. pracovná stanica, notebook, mobilné zariadenie, server, sieťový prvok),
- i) **správca počítačovej siete** – zamestnanec UNIZA poverený správou chrbticovej alebo lokálnej počítačovej siete,
- j) **oprávnený používateľ** – osoba oprávnená používať počítačovú sieť UNIZA-net v súlade s týmto prevádzkovým poriadkom,
- k) **bezpečnostný incident** – udalosť, ktorá má alebo môže mať negatívny vplyv na dostupnosť, integritu alebo dôvernosť sieťových služieb alebo spracúvaných údajov.

Správa počítačovej siete

Článok 3

Organizačná štruktúra počítačovej siete UNIZA-net

1. UNIZA-net je univerzitná počítačová sieť prevádzkovaná v kampuse UNIZA, ktorej chrbticová časť je pripojená do siete SANET.
2. UNIZA-net je súčasťou počítačovej siete SANET, ktorej správu vykonáva občianske združenie SANET prostredníctvom svojich členských organizácií. UNIZA je členom občianskeho združenia SANET.
3. Za centrálnu správu, rozvoj a prevádzku chrbticovej časti siete UNIZA-net zodpovedá **Centrum informačných a komunikačných technológií UNIZA (CeIKT UNIZA)** (ďalej len „centrálny správca“).

4. Počítačová sieť UNIZA-net má hierarchickú štruktúru a člení sa na:

- chrbticovú sieť UNIZA-net v správe centrálného správcu,
- lokálne počítačové siete fakúlt a ostatných súčastí UNIZA.

Článok 4

Pripojenie do počítačovej siete UNIZA-net a demarkačný bod

1. Každá fakulta alebo iná súčasť UNIZA má právo byť pripojená do počítačovej siete UNIZA-net prostredníctvom určeného prípojného bodu.
2. Poskytovanie prístupu do počítačovej siete UNIZA-net tretím osobám alebo externým subjektom je možné len so súhlasom centrálného správcu a v súlade s pravidlami siete SANET.
3. Prípojný bod medzi chrbticovou sieťou UNIZA-net a lokálnou počítačovou sieťou fakulty alebo inej súčasti UNIZA sa považuje za **demarkačný bod**.
4. Demarkačný bod rozdeľuje zodpovednosť za správu a prevádzku počítačovej siete medzi CelKT a príslušnú fakultu alebo súčasť UNIZA.
5. Lokálny správca počítačovej siete je povinný umožniť CelKT prístup k demarkačnému bodu v prípadoch nevyhnutných na zabezpečenie bezpečnosti, integrity alebo riešenia prevádzkových a bezpečnostných incidentov v sieti UNIZA-net.

Článok 5

Správa lokálnych počítačových sietí

1. Každá fakulta alebo iná súčasť UNIZA je povinná zabezpečiť správu svojej lokálnej počítačovej siete prostredníctvom určeného správcu alebo poverenej osoby.
2. CelKT zodpovedá za správu siete UNIZA-net po demarkačný bod.
3. Za prevádzku, konfiguráciu, bezpečnosť a používanie lokálnej siete za demarkačným bodom zodpovedá príslušná fakulta alebo súčasť UNIZA.
4. Lokálne prevádzkové pravidlá fakúlt a súčastí UNIZA musia byť v súlade s týmto prevádzkovým poriadkom.

Článok 6

Povinnosti a oprávnenia správcov

1. Správcovia počítačových sietí sú povinní zabezpečovať spoľahlivú, bezpečnú a efektívnu prevádzku im zverených častí siete.
2. **Lokálny správca počítačovej siete** zodpovedá najmä za:
 - technickú a systémovú správu lokálnej počítačovej siete od demarkačného bodu po pripojené koncové používateľské zariadenia,
 - zabezpečenie správneho nastavenia sieťových a komunikačných parametrov koncových používateľských zariadení pripojených do lokálnej siete,
 - dodržiavanie podmienok pripojenia lokálnej siete a zariadení do siete UNIZA-net v súlade s týmto prevádzkovým poriadkom a pravidlami siete SANET,
 - bezodkladné prijatie technických opatrení, vrátane odpojenia koncového používateľského zariadenia, ak jeho činnosť je v rozpore s týmto prevádzkovým poriadkom alebo ohrozuje bezpečnosť siete,
 - prešetrenie príčin porušenia pravidiel prevádzky siete v rozsahu svojej pôsobnosti a spoluprácu pri ich odstraňovaní,
 - zabezpečenie primeranej úrovne bezpečnosti lokálnej počítačovej siete.
3. Správca je oprávnený v nevyhnutnom rozsahu prijať technické opatrenia, vrátane dočasného obmedzenia alebo odpojenia zariadení alebo používateľov, ak je to potrebné na ochranu bezpečnosti a integrity siete UNIZA-net.

Používanie počítačovej siete

Článok 7

Identifikácia a pripájanie zariadení

1. Koncové používateľské zariadenia musia byť do siete UNIZA-net pripájané spôsobom, ktorý umožňuje ich technickú identifikáciu na úrovni siete.
2. Zariadenia vo vlastníctve alebo správe UNIZA a zariadenia zamestnancov používané na pracovné účely podliehajú evidencii a správe v súlade s internými pravidlami UNIZA.
3. Súkromné zariadenia používateľov (BYOD) môžu byť pripájané do siete UNIZA-net bez povinnosti individuálnej registrácie, ak je to umožnené technickými a bezpečnostnými pravidlami siete.
4. Používateľ zodpovedá za to, že jeho zariadenie neohrozí bezpečnosť, dostupnosť alebo integritu siete UNIZA-net.

Článok 8

Telekomunikačná prevádzka a prevádzkové údaje

1. Obsah elektronickej komunikácie prenášanej prostredníctvom siete UNIZA-net sa systematicky nesleduje.
2. V súlade s platnými právnymi predpismi môžu byť spracúvané prevádzkové a technické údaje nevyhnutné na zabezpečenie prevádzky a bezpečnosti siete, riešenie porúch a bezpečnostných incidentov a ochranu sieťovej infraštruktúry UNIZA-net.
3. Spracúvanie prevádzkových údajov sa uskutočňuje v rozsahu a po dobu nevyhnutnú na splnenie účelov podľa bodu 8.2.
4. Lokálni správcovia počítačových sietí sú povinní byť súčinní pri dohľadávaní, analýze a poskytovaní prevádzkových a technických údajov týkajúcich sa nimi spravovaných lokálnych počítačových sietí, a to na základe požiadavky CeIKT, najmä za účelom riešenia porúch, vyšetrovania bezpečnostných incidentov alebo plnenia povinností UNIZA vyplývajúcich z platných právnych predpisov.

Článok 9

Bezpečnostné incidenty

1. Bezpečnostné incidenty súvisiace s prevádzkou siete UNIZA-net rieši CeIKT v spolupráci s dotknutými súčasťami UNIZA.
2. Oprávnení používatelia a správcovia sú povinní bez zbytočného odkladu oznámiť zistený alebo podozrivý bezpečnostný incident príslušnému pracovisku UNIZA.
3. Podrobné postupy riešenia bezpečnostných incidentov môžu byť upravené samostatnými internými predpismi alebo bezpečnostnou stratégiou UNIZA.

Článok 10

Oprávnený používateľ počítačovej siete UNIZA-net

1. Oprávneným používateľom počítačovej siete UNIZA-net je:
 - zamestnanec UNIZA,
 - študent UNIZA,
 - osoba v inom pracovnom, študijnom, zmluvnom alebo obdobnom vzťahu k UNIZA,
 - iná osoba, ktorej bol prístup do siete UNIZA-net povolený na základe rozhodnutia alebo poverenia oprávneného pracoviska UNIZA.

2. Oprávnený používateľ môže využívať sieť UNIZA-net iba v rozsahu a za podmienok určených týmto prevádzkovým poriadkom, internými predpismi UNIZA a pravidlami siete SANET.
3. Prístup oprávneného používateľa do siete UNIZA-net je viazaný na dobu trvania jeho vzťahu k UNIZA alebo na dobu udeleného povolenia.

Článok 11

Povinnosti oprávneného používateľa počítačovej siete UNIZA-net

1. Oprávnený používateľ je povinný používať počítačovú sieť UNIZA-net v súlade s týmto prevádzkovým poriadkom, internými predpismi UNIZA, platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky a pravidlami siete SANET.
2. Oprávnený používateľ je povinný chrániť svoje prístupové a autentifikačné údaje a nesmie ich sprístupniť iným osobám.
3. Oprávnený používateľ je povinný používať do siete UNIZA-net pripájané koncové používateľské zariadenia spôsobom, ktorý neohrozí bezpečnosť, dostupnosť alebo integritu počítačovej siete UNIZA-net.
4. Oprávnený používateľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť zistený alebo podozrivý bezpečnostný incident v súlade s článkom 9 tohto prevádzkového poriadku.
5. Oprávnený používateľ je povinný riadiť sa pokynmi centrálného alebo lokálneho správcu počítačovej siete vydanými na zabezpečenie riadnej a bezpečnej prevádzky siete UNIZA-net.

Článok 12

Pravidlá používania siete

1. Sieť UNIZA-net a sieťové služby prevádzkované prostredníctvom tejto siete je možné používať výlučne na plnenie vzdelávacích, vedecko-výskumných, vývojových, administratívnych a prevádzkových úloh UNIZA. Používanie siete UNIZA-net na súkromné účely nie je dovolené.
2. Za nelegálny alebo neoprávnený obsah uložený, odoslaný, doručený alebo inak sprístupnený prostredníctvom siete UNIZA-net zodpovedá oprávnený používateľ, ktorý takýto obsah vytvoril, uložil alebo šíril.
3. Zakázané je najmä používanie siete UNIZA-net na nelegálne činnosti, neoprávnený prístup k informačným systémom a činnosti vedúce k narušeniu bezpečnosti, integrity alebo preťaženiu siete.
4. Obsah elektronickej komunikácie, uložených dokumentov a iných dát prenášaných alebo spracúvaných prostredníctvom siete UNIZA-net nie je systematicky monitorovaný, zhromažďovaný ani vyhodnocovaný.

5. Sprístupnenie obsahu elektronickej komunikácie, uložených dokumentov alebo iných dát iným osobám než oprávneným používateľom je možné len vo výnimočných prípadoch, a to výhradne na zabezpečenie integrity, bezpečnosti alebo uchovania údajov, na základe rozhodnutia vedenia UNIZA alebo oprávneného univerzitného orgánu a v súlade s platnými právnymi predpismi.

Článok 13

Opatrenia pri porušení pravidiel

1. Pri porušení tohto prevádzkového poriadku je správca oprávnený uplatniť primerané technické opatrenia, najmä obmedzenie alebo zablokovanie prístupu do siete UNIZA-net, blokovanie používateľských účtov alebo blokovanie IP adries a sieťových rozsahov.
2. Uplatnením technických opatrení nie je dotknutá osobitná zodpovednosť používateľa podľa iných interných predpisov UNIZA alebo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Osobitné počítačové siete

Článok 14

Bezdrôtová sieť

1. Bezdrôtová sieť UNIZA-net je súčasťou počítačovej siete UNIZA-net a vzťahujú sa na ňu primerane ustanovenia tohto prevádzkového poriadku.
2. Súčasťou bezdrôtovej siete UNIZA-net je aj akademická sieť eduroam.
3. Zriaďovanie neautorizovaných bezdrôtových sietí pripojených do UNIZA-net je zakázané.

Článok 15

Dátové centrá, výpočtové a cloudové služby

1. Prevádzka univerzitných dátových centier, výpočtových a cloudových služieb využívajúcich sieť UNIZA-net sa riadi týmto prevádzkovým poriadkom a príslušnými internými predpismi UNIZA.
2. Pre osobitné prostredia, ako sú vysokovýkonné výpočtové systémy (HPC), môžu platiť osobitné prevádzkové pravidlá.

Článok 16

Záverečné ustanovenia

Tento prevádzkový poriadok tvorí záväzný rámec pre správu a používanie počítačovej siete UNIZA-net.

V Žiline 12/2025

CeIKT UNIZA
centrálny správca

Poznámka:

Prevádzkový poriadok je priebežne aktualizovaný CeIKT v spolupráci s fakultami.